

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrtnih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — **Obojno izdanje stane:**
za jeden mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50
za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50
za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.—
za vse leto . . . 12.— „ „ „ 18.—
Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v **Trstu** po 3 nvč., izven Trsta po 4 nvč.

EDINOST

Oglasi se računo po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravnništvo** ulice Molino piccolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprta reklama cije se prosti poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč.“

Slovenska duhovščina in rodoljubje.

Kakor je trdna naša vera v večnega Boga, takó je trdna naša vera v srečnejšo bodočnost slovanstva, — in na tem velikem slovanskem drevesu smo tudi mi Slovenci vejica —, ako ne bomo sami hoteli drugače.

Seveda se je v najnovejši dobi v našem javnem življenju dogodilo marsikaj, kar bi bilo lahko porušilo to našo vero. V prvi vrsti je vznemirjalo mnogokaterega rodoljuba dejstvo, da je bilo videti, kakor da se hoče duhovščina odpovedati delu za utrjenje bodočnosti lastnega naroda. Mi pa nismo nikdar zgubili vere v rodoljubje slovenske duhovščine in je tudi danes, kakor vsikdar doslej, sodelovanje duhovščine pri narodnem delu važna postavka v našem proračunu za bodočnost. Da nimamo te blažilne vere, bili bi mi prvi, ki bi resignirano položili orožje.

Naša vera in naše nade pa veljajo ukupnosti slovenske duhovščine širou vse slovenske domovine, nikari pa pojedinem iz tega imenitnega stanu, zlastim pa onim ne, ki imajo ravno na vesti, da se je v marsikojem slovenskem srcu jela majati vera v patrijotizem slovenskega duhovstva. Mi pa nočemo obsojati ukupnosti radi posamičnikov, ker nočemo biti krivični; dotičniki naj le obračunajo se svojo vestjo, da so svojimi teorijami več škodovali ugledu duhovščine — seveda le tam, kjer so divjale strasti — nego bi bil mogel katerikoli slovenski liberalec.

Rodoljubje duhovščine v nje ukupnosti je pa svitel žarek, padajoči na sicer toli temno sliko našega položaja. Na Štorskem in na Koroškem, na Goriškem in v Istri, povsodi vidimo lepo soglasje med posvetnim razumnštvom in duhovščino; duhovnika in odvetnika, notarja in uradnika, posestnika in trgovca — vse vse jih spaja vez ljubezni do svojega rodu. In naj jim tudi gredo menenja navskriž ob tem ali onem vprašanju, ali v trenutku odločilnih borb stoje v lepem soglasju rama ob rami.

Takó je in takó ostani! To iskreno željo izražamo danes v ime srečnejše bodočnosti našega naroda. V zmislu tega svojega čutstvovanja beležimo posebnim zadovoljstvom, da je posebnost štiriska duhovščina v noveji čas jela pozitivno nastopati za krepkeje naglašanje slovenskega rodoljubja. V konservativnem in na strogo katoliški

podlagi stoječem, v Mariboru izhajajočem „Slov. Gospodarju“ — ako se ne motimo, pišejo v ta list večinoma duhovniki — čitamo v noveji čas lepih čiankov, ki nas prav živo spominjajo na ono milejo dobo, ko med Slovenci še ni bilo čuti nauka, da je narodnost — poganstvo. Veseli nas, prav od srca nas veseli ta reakcija iz duhovskih krogov proti fatalistiškemu, torej nekrščanskemu zahtevanju, da naj bi se narod slovenski odpovedal svoji bodočnosti na tej zemlji in naj bi mislil le na oni svet. Življenje onkraj seveda prva, ali vsporedno se lahko razvija tudi skrb za dosežanje namena, ki ga ima vsak narod na tem svetu. To misel je „Slov. Gospodar“ toli lepo razvil v svojem novoletnem članku, da moramo pripoznati, da lepše in prepričevalniše skoro ni mogoče pisati v toli — priprosti obliki. Uverjeni smo torej, da ustrezemo našim čestitim čitateljem, ako jim ponatšujemo to mirno besedo, došlo iz poštenega slovenskega srca:

Kar človek sliši o slovesni priliki, zapomni si bolj. Ko te vrste pišem, nese čas svojega otroka, leto 1895. k pogrebu. Že sploh je ta trenutek pretresljiv, še bolj pa za nas Slovence. Z letom 1895. je preteklo polnih 1300 let, kar smo Slovenci nastopili v zgodovini. Prvo poročilo o naših pradedih pravi, da so se leta 595. po Kr. vojskovali na Tirolskem z Bavarci.

O tej slovesni priliki naj torej razpredem svoje seveda zmotljive misli o vprašanju, kakšen namen imamo Slovenci kot narod na tem svetu? Vsaka stvar namreč ima svoj namen, od peska do solnca, od komarja do leva; takó tudi vsak človek in vsak narod. Trikratni gorjé pa narodu, kateri zgreši svoj namen! To nam spriduče med drugim presunljiva osoda judovskega ljudstva, ki ni spoznalo časa svojega obiskovanja. Kaj je torej namen vseh Slovencev? Naš namen kot narod je na tem svetu dvojen: 1. da svojo narodno posebnost izobražamo vedno bolj, 2. da smo na jugu Avstriji eden njenih stebrov.

1. Dolgčas bi bilo na svetu, ko bi bili vsi ljudje ednaki, vsa ljudstva ednaka. Le razlika mika. Narodna posebnost pa je to, kar narod loči od naroda, n. pr. posebna jedila, drugačno pohoštvo, orodje, druga noša itd. Zlasti pa je jezik razločilno znamenje. Če smo se mi Slovenci v drugih rečeh že preonačili sosedom, vsaj svojega jezika ne izdajmo, ne prodajmo! Na podlagi materinščine

se mora učiti abeceda in latinščina in enkrat tud visokošolske vede; slovenski morajo biti pri nas cesarjevi razglesi in sprevodnikovi izklici na železnicah; slovenščina naj ima pravico pred najvišjim sodiščem in naj se glasi v naših občinskih zbornicah!

S tem ne zahtevamo, da se naj ne učimo drugih jezikov. Kolikor jezikov znaš, toliko ljudij veljaš! Zlasti je znanje več jezikov v Avstriji potrebno in koristno. Le prva bodi slovenščina, kakor mi je moja mati najljubša od vseh drugih mater. Bodi torej slovenščina kakor imenitna gospa, katera imej dve, tri deklet.

Vzglejmo se na rodoljubju vrlih Čehov, katerim je domača reč nad vse. Zatorej so pa tudi v dveh razstavah l. 1891. in l. 1895. pokazali strmeči Evropi izdelke češke dlani in češkega duha. Njim smo mi po legi najbolj podobni: Čehi so na severu, mi na jugu najdalje porinjeni v mesó Evrope. Čeh in Slovenec sta konca velikih slovanskih škarij. Da bi jim bili tu di po rodoljubju podobni! O naših pradedih so zapisali zgodovinarji, da so se vojskovali z Bavarci, in o nas bi naj zapisali: „Ta rod ni bil ednak slavnim očetom, ampak je sam sebi v skledo pljuval in se svojega jezika sramoval?“ Nikdar!

2. Prvi namen ima vsak narod zase, drugi pa je nam Slovincem posebno lasten, da smo namreč na jugu Avstriji eden njenih stebrov. Proti Turku so jo branili naši pradedje. Vsaka ped naše zemlje od Mure do Drave, od Drave do Save in Soče in Adrijanskega morja je napojena s slovensko krvjo, katero so iz žil privabili turški meči. Če bi umetnik naslikati hotel zgodovino našega naroda za turških vojsk, naj naslika krvavi polumesec — znamenje Turkov —, ki se vtaplja v slovenski oblak!

Proti Lahu so se vojskovali zlasti sinovi naših mater. Preštej njih kosti, ki ležó in prhné po ravninah zgornje-italijanskih, pri Solferinu in Kustoci! Slovensko kri je pilo Adrijansko morje, ko so zmagali Avstrijci laško brodovje pri otoku Vis (dne 20. jul. 1866.) Tako naj ostane zanaprej! Ta namen nam je prst božji zapisal v zgodovini. Zunaj Avstrije nimamo življenja. Oklenimo se je torej zvestó!

Vzglejmo se na avstrijskem domoljubju vernih Tirolcev, ki so zlasti l. 1809. pokazali ne-

jednomer v tisto okno, odpreti pa se ni hotelo. Vznemirjena sva tekala sém ter tjá; Rudi je hitel celó parkrat na onostran ceste ter se spenjal na prste, da bi kaj videl. Bobéjev pa le ni bilo. Takó je minula skoro jedna ura. In tedaj še-le sva tekla sama v prvo nadstropje, — okno nad svetiljko pa je razsvetljevalo — stopnice! — Razkačena sva drla k hišniku, da nama pové, kje li stanujeti v tej hiši dve gospici bujnih črnih las... zmigaval je z glavo ter nama pokazal uho od nasprotne strani hiše. Hiša je imela dvoje vrat, — skozi zadnja sta nama bobéja ušla, in v tistem trenutku že ni bilo morda več ni sledu o kostanjih, svinjini in „Alt-vater“-ju! — — —

Od tistihmal ne zavidam več Rudija za njegove „doživljaje“, on pa mi jih tudi več ne pripoveduje. Vé pač, da bi mu jih — ne verjel!

Fran Ribič.

PODLISTEK.

2)

Rudi in bobéja.

(Konec.)

In res, ko je ba! minil, spremila sva ju proti domu — roka v roki — veseli — poredni — malo od vinca nadahnjeni.

Bilo pa je že popolno jutro. Prodajalnice so se odpirale in ulice so se polagoma oživljale. Slovenski kostanjar, prva filološka avtoriteta slovenske „starine“ na Dunaji, je že pekel svoje dišeče marone in jabolka.

„Ah, kako divno diše kostanji!“ vzdihnil je dražestni moj bobé. Hitro sem stopil h kostanjarju ter hotel kupiti. Tedaj pa se je oglašila še njena družica: „Ah, še meni, še meni!“ — Takoj na to pa je pristavil moj bobé: „Za 40 kr. jih kupite, gospod „doktor“! Jedli jih bomo vsi skupaj doma pri nama po kavi... ah, to je dobro!“ — In kupil sem.

Ko smo pa prišli mimo prodajalnice za svinjino in žganje, prosila je zopet Rudijeva „dama“, naj kupi kos svinjine in klobasíc. „Po kavi tekne izbornó!“ — In Rudi je stopil z njo v prodajalnico. Ko sta se vrnila, nosila je Rudijeva „dama“ obilen zavoj, Rudi pa dve steklenici „Alt-vater“-ja.

Rudi mi je skrivaj pomežiknil: „Hej, to ti bo — doživljaj!“ — in srce se mi je topilo pričakovanja.

In slednjič smo prišli do velike hiše.

„Tu sve doma“, dejala je starejša. „Baš ondi nad svetilko — tista dva okna — je najino stanovanje. Midve pojdive pred Vama, gospoda, ker nočevi, da nas vidi jo stranke skupaj. Ko pa se odpre ono-le okno, prideta za nama!“

„Dobro!“

In šli ste; prej pa sta nama še vzeli v svoja predpasnika kostanje, zavoj s svinjino in Rudijevi steklenici.

Dolgo, dolgo sva čakala. Gledala sva v

omahljivo zvestobo do cesarja. Na griču Isel pri Inomestu so padli najhrabrejši možje, katere je vodil Andrej Hofer. Vsak ima tam svoj grob, kjer je padel, med smrekami in hojkami. Na vrhu griča pa stoji spomenik z napisom:

„Donec erunt montes et saxa et pectora nostra, Austriacae domui moenia semper erunt!“ — „Dokler skale stojijo in gore; nam dihaajo prsi, Bode imela močan krasna Avstrija zid!“

Nekdo od Save.

DOPISI.

S Krasa, dne 4. januarja 1896. (Izvirni dopis.) Blagorodni gospod urednik! Zanašajoči se na Vašo poznano nepristranost in pravicoljubnost ter oslanjajoči se na znani rek: „da se resnica prav spozna, je treba čuti dva zvona“, smo preverjeni, da blagohotno sprejmete pričujoči dopis v Vaš cenjeni list „Edinost“ — kot odgovor na dopis „Iz Brega“, v večernem izdanju „Edinosti“ od dne 2. t. m.

Namen teh vrstic je povsem čist in blag, namreč pripomoči resnici do zmage v prosep občne blaginje, ter zavrniti krivične napade na poštene in čislane možje, koji so dopisniku prej omenjenega dopisa tako zoprni in mrzki, da ne najde na njih niti trohice dobrih lastnostij, kamo-li možatosti in sposobnosti!

Nadejamo se pa, da nam tega niti isti g. dopisnik in njega somišljeniki ne prištejejo v greh, ker izvira vse iz dobrega srca in poštenega namena.

Zdaj hočemo malo po malo slediti dopisnikovim izjavam, ali bolje: oceniti iste po vrednosti ter pridejati jim potrebne opazke, pojasnila in popravke.

G. dopisnik, kar pravite o nervoznosti in razburjenosti „vaših“ mož, vam prav radi verujemo, kajti brez nervoznosti, to je: mirnim duhom motreči sedanji položaj volitvenih zadev dolinskih, nikakor ne bi bili mogli napisati toli gorostasnostij, kakoršne ste nakopičili v svojem dopisu.

Naši možje so tudi po vašem „bojnem klicu“ po vsem mirne duše in niti vaš pamflet jih ne spravi iz ravnotežja. To bi bili posneli lahko že iz zadnjih volitev občinskega glavarja in svetovilstva, dne 28. decembra 1895, pri katerih je naš kandidat dobil 15 glasov, vaš, Sancin, pa le 13 glasov.

„Vsaka sila do vremena; tako ne moremo dalje“, tako pravite. Dobro, tudi mi mislimo tako in ravno zaradi tega želimo in hočemo zavarovati se pred nasiljem in gospodovalnostjo vaše „stranke manjšine“, oziroma njenih dobro znanih poveljnikov, katerim mora poleg vas, isti vaš kandidat g. Sancin, brezpogojno pokoriti se in slediti njihovim ukazom, ker drugače bi nikoli ne bil postal kandidat, ali pa bi se bil moral v slučaju najmanjše upornosti takoj odreči se vsaki, tudi najmanjši nadi, da postane kedaj občinski glavar v Dolini.

(Opazka uredništva: Mi smo drage volje vsprejeli tudi ta dopis, naperjen v prvi vrsti proti gospodu Sancinu, kojega poznamo dosedaj le od najboljih strani; vsprejeli smo, ker se držimo načela, da vsakemu bodi prilika zagovarjati se proti očitanjem. Vendar pa bi bili želeli, da se g. dopisnik izjavi nekoliko jasneje, kam meri s frazo o „dobroznanih poveljnikih“, kajti ako meri tja, kakor se dozdeva vsaj nam, potem bi se morda morali res bati, da ne bode prepotrebne soglasja med občinsko oblastjo in duhovščino v županiji dolinski, ako zmaga stranka današnjega g. dopisnika.)

In ti ubogi bivši občinski glavar, s čem si vendar razžalil dopisnika? Morda je pa menil dopisnik, da njega, ta omiko in oliko duhteči dopis kar vsega preobrazila; in to svoje domnevanje zabeležil je potem kot dovršeno dejstvo. To je vendar prehudo in hkrati smešno!

Roko na srce, g. dopisnik in pa povejte nam, kaj tako hudega je vendar zakrivil gospod Slavec? Ščim se je vendar pokazal tako nazadnjaškim in hudim nasprotnikom omike, napredka in naroda? Z dejstvi na dan, kajti le ista govoré in še le potem vam bomo verovali. Prazno besedičenje še ne dokazuje ničesar. Prepričani smo, da nam na to ne odgovorite in ravno tako vam tudi radi verujemo, da ste bili g. Slavca „siti do grla“ in to iz jednostavnega razloga, ker si vi in

vaši somišljeniki želite na njegovo mesto moža, ki bi bil potem poslušno in slepo orodje v rokah vaših pristranskih voditeljev. G. Slavcu očitajte, da je imel platno in škarje v rokah. No, kje so pa bili drugi občinski možje, koje označujete vi sami kot poštene možje?!

Ker pa dotičniki, v zmislu vašega dopisa, niso storili ničesar proti g. Slavcu, moramo si misliti, da so: Slavčeva odurnost, nazadnjaštvo, platno in škarje, le vaša prazna izmišljotina. Naravnost zlobna je pa vaša trditve o črtanju glasov pri zadnji volitvi v občinski odbor.

Tožite tudi o nasilju, zvijači in nemoštvu. Ste-li pa tudi dobro premislili na koji strani je bilo in je isto, predno ste kaj takega napisali? Kje vendar je bilo toliko pregovarjanja, siljenja, prošenj in groženj za volilce, kakor na vaši strani? Ako bi se bilo vršilo vse poštenim potom in dovoljenimi sredstvi, ne bilo bi vam treba sedaj klicati na vse grlo za pomoč, naj se usmili in pomaga, kdor more. Brez vaših moledovanj in zvijač bil bi naš kandidat, g. Josip Kraljič iz Boljunca, izvoljen s potrebno večino glasov in občina rešena nepotrebnih stroškov in sitnostij.

Da vam naš kandidat ni po godu, to razumemo, kajti isti je, in to še enkrat ponavljamo in zagotavljamo, prostovoljno in neprisiljeno izbrani kandidat samostojne in složne stranke, s kakoršnim se vi nikakor ne morete ponašati. In pa kako milostni ste v presojevanju našega kandidata! — Niti v njegovo zasebno življenje nečete prav nič poseči. Potem ga pa takoj tako neusmiljeno loputnete, da bi mu morala kar sapa zastati, ako bi bil res tak ničevnik!

Pristajamo radi vaši trditvi o potrebnih lastnostih občinskega glavarja in ako nam vi, v svoji sredi, pokažete takega moža, potem takoj tudi od naše strani odpade ves dvom, kedo naj bode bodoči občinski glavar. Dokler se pa to ne zgodi, ostanemo mi pri svojem prepričanju in se držimo našega kandidata, koji je po našem mnenju boljši od vašega, bodi-si že gledé na kar-koli.

Razumemo vašo razburjenost, skrb in žalost v tej zadevi, ali pomagati vam ne moremo.

Svetujemo vam le, da pri tem vsaj ženske pustite pri miru. Kaj pa domače gospodarstvo? Ali se vam isto ne zdi zasebnega značaja?

Ker nam je v resnici mnogo do tega, da bi bil bodoči občinski glavar v Dolini res pravi mož na svojem mestu, zato vas prosimo, da nas takoj in še za časa obvestite o vrlihah, prednostih in blagih dejanjih vašega kandidata, g. Sancina, da potem ne bode prepozno. Ako je isti res tako izobražen, plemenit in značajan, kakor je posneti iz vašega dopisa, zakaj nam niste tega že poprej povedali? Ali če že niste bili vi v to poklicani, zakaj ni tega g. Sancin pokazal sam in zakaj je skrival svojo luč pod polovnik, da sedaj še nikomur ni bilo dano videti, kar je namenjeno tistim, ki njega ljubijo, oziroma izvolijo bodočim občinskim glavarjem?

Toda pustimo šalo! Predmet je preresen. Kako si vendar upate vi g. dopisnik, samo zaradi tega, ker dotičniki, sledeči svojemu prepričanju, hočejo imeti družega moža na županskem stolu in se v to svobodno poslužujejo svoje popolne volilne pravice, odrekati jim vse moštvo in prevdarnost ter nalagati istim vso odgovornost za blagor in srečo ne le vse dolinske županije, ampak kar vsega naroda! Kaj ne čutite, da je to, rahlo rečeno, nekako nespodobno agitacijsko sredstvo, po katerem vas lahko vsak spozna, da hočete po vsej sili spraviti svojega miljenca na županski stol?!

Politiške vesti.

V TRSTU dne 8. januarja.

Deželni zbori. Javili smo že, da so se slovenski poslanci v dež. zboru goriškem združili v jeden klub. Le gledé poslanca dra. Josipa Abrama se je glasilo naše prvo poročilo, da formalno ni pristopil klubu, pač pa da je izjavil, da bode vsikdar postopal vzajemno s svojimi slovenskimi tovariši, to je, v zmislu njih sklepov ob vsakem posamičnem vprašanju. Tem večim zadovoljstvom pozdravljamo dejstvo, da je dotično izjavo o ustanovitvi slovenskega kluba podpisal — tudi poslanec Abram. Posebnim zadovoljstvom — to naglašamo še jedenkrat, kajti sedaj smo uverjeni, da so se že izjalovile vse nade, ki so jih

stavljali ne le Italijani, ampak tudi izvestni drugi krogi, na bodoči razpor med slovenskimi poslanci Goriške, toli zaželeni od raznih, nam jednako neprijaznih strani. Kdor je skrbno opazoval našo borbo ob volitvi na Krasu, ta je opazil lahko, da smo se dotikali oseb kandidatov Muha in Abrama le v toliko, v kolikor se res nismo mogli izogniti tej nevšečnosti; le tedaj namreč, ko sti bili njuni imeni vsaj navidezno spojeni z nameni onih, ki bi hoteli še danes, ob zatonu XIX. stoletja, danes, ko imamo že nad tri desetletja nstavnega življenja za seboj, danes, ko se vse bori za osvobojenje duhov iz okov dobe absolutizma in prodira bolj in bolj načelo veljavnosti svobodnega javnega menenja — ki bi hoteli torej še danes, da slovenski narod stoj pod nekakim višim varstvom! Proti takim nakanam smo se morali postaviti po robu in bomo tako delali tudi v bodoče. Tem prijetneje nam je, ko smemo soditi danes, da dotična poslanca nočeta ničesar vedeti o takih nakanah. Ponavljamo torej, da beležimo rodoljubnim zadovoljstvom, da sta se gospoda dr. Abram in Anton Muha izjavila solidarnima se svojimi tovariši. Dotična izjava se glasi:

„Podpisani javljajo s tem, da so se kot člani deželnega zbora poknežene grofovine Goriško-Gradišanske združili v solidarno delovanje „v klub slovenskih poslancev deželnega zbora goriškega“ ter si izvolili predsednikom dra. Antona Gregorčiča, njega namestnikom Alfreda grofa Coroninija in tajnikom dra. Henrika Tuma.“

V Gorici dne 28. decembra 1895.

Dr. Josip Abram, prof. Ivan Berbuč, Alfred grof Coronini, župnik Blazij Grča, dr. Anton Gregorčič, župan Anton Klančič, geometer Anton Lapanje, župan Anton Muha, dr. Alojzij Rojic, dr. Henrik Tuma.“

Interpelacijo posl. Blazija Grče in tovarišev radi postopanja oblasti povodom izleta tržaških Slovencev na sv. Goro, smo že priobčili v našem listu. Mimo tega so stavili slovenski poslanci interpelacije radi šolskega vprašanja v Gorici: na primorskega namestnika, na ministerskega predsednika in na naučnega ministra. Slednjič so interpelovali radi rabuke v Renčah med orožniki in mladenči, ob kateri priliki sta celó zgubila življenje dva vrla mladenča, drugi pa so dobili ostre kazni. Krivdo na takih prežalostnih dogodkih pripisuje interpelacija dejstvu, da orožniki ne umejo deželnega slovenskega jezika, in da politična oblastnija dopisuje županstvom v nemškem jeziku. (Župan v Renčah je bil namreč slabo razumel nemški dopis okrajnega glavarstva, ki je le pogojno omejeval streljanje, a župan je popolnoma prepovedal streljanje. Interpelacija pozivlja ministra za notranje posle, naj po deželi nastavlja le take uradnike, ki so popolnoma vešč slovenskemu jeziku in ki niso protivni občevarju v tem jeziku.

Iz vseh teh resolucij je razvidno, da so naši poslanci takoj začetkoma krepko zastavili svojo besedo. In tako bodi tudi v bodoče! Poslanci za narod in narod zvesto za poslanci!

V III. seji deželnega zbora kranjskega izjavili so sozaljje dež. zboru dalmatinskemu na smrti dra. Klaiča. Konservativni poslanci so stavili tri samostalne predloge. Prvi zahteva, naj se odpove carinska pogodba z Ogersko; da se pri pogodbi določi primernejša kvota; (jednak predlog so stavili narodni poslanci že v II seji). Zajedno zahteva predlog, naj se žumberški in marjindolski okraj, pripadajoča sedaj kraljevini hrvatski, zopet združita s kronovino Kranjsko Drugi predlog zahteva deželno zavarovalnico obveznim zavarovanjem proti požaru, toči in boleznim pri živini; tretji predlog pozivlje vlado, naj v prihodnjem zasedanju predloži načrt zakona o kmetijskih združenjih.

Potem so sledila poročila o računskih sklepih učiteljskega pokojninskega zaklada za leto 1894. ustanovnih zakladov, prisilne delavnice in kmetijske šole na Grmu. Glede na prisilno delavnico in šolo na Grmu je nastala precej ostra, sicer pa bolj politiska nego stvarna debata.

Deželni zbor solnograški so otvorili včeraj. Tudi v tem deželnem zboru stavil se je nujni predlog, s katerim se pozivlja vlada, naj odločno brani koristi totranske državne polovice pri obnovljenju pogodbe z Ogersko, zlasti pa jej je delati na to, da se določi kvota za nas ugodneje.

O današnji prvi seji deželnega zbora istrskega pričakujemo poročila veliko rado-vednostjo. Naša radovednost je opravičena posebno po dejstvu, da je smatral gospod namestnik za potrebno, da sam in osebno otvori zasedanje — na vulkanu. Že vse te nekako slovesne priprave so morale poučiti italijansko gospodo, da slovanski živelj v Istri vendar ni tako brez pomena, kakor si domišljajo oni. Morda dobimo kaj poročila še pred zaključkom današnjega lista.

Obnovljenje pogodbe z Ogersko. Oficijozno poročilo pravi, da se je doseglo popolno soglasje med obema vladama glede na vprašnji urejenja bank in valute, tako, da je poravnati le še nekatera mala navskrižja. Finančni minister avstrijski odpošlje v Budimpešto posebnega referenta, kojemu bode sestaviti konečne načrte. Tudi glede na stari prepir med Avstrijo in Ogersko radi tako zvanega „morskega očesa“ (malega kosa zemlje ob severni meji Ogerske in Galicije) se je baje rešilo tako, da se razsodba prepusti posebnemu mirovnemu sodišču.

Bolgarsko. Dosedaj je imela Bolgarska dvojno kovinsko veljavo. Sedanji finančni minister Gešav pa je te dni predložil sobranju načrt zakona, po katerem se uvede v Bolgarski jedino zlata veljava. Finančni minister hoče s tem odpraviti visoki agio, vsled katerega izgubi država vsako leto nad 7 mil. Vzame kakih 15–20 mil. srebrnega denarja iz prometa in nadomesti z zlatim denarjem. Kot denarno jednoto določuje Gešava valutna predloga zlati lev (1 frank). Cirkulacija tujega denarja bode prepovedana. Vse denarne transakcije, sklenene v Bolgariji, morale bodo imeti za podstavo novo kovino. Tudi trgovinske knjige imele se bodo voditi le na podstavi nove denarne veljave.

Ustaja na otoku Kuba. Že po včerajšnjih poročilih smo slutili, da se španski vojski trda godi na otoku Kuba. Današnja poročila soglašajo v zatrdilu, da ustaši napredujejo neprestano. Uporniki so si že osvojili mesto Morro in so obkolili mesto Havana. Pričakovati da je sleherni trenotek, da si uporniki prisvoje tudi to glavno mesto. Ako zgube Španjci Kubo, značilo bi to zanje hud udarec tudi v gospodarskem pogledu, kajti otok Kuba ima svetovno trgovino sladkorjem, tobakom, kavo, bombažem, koruzo, rižem itd. Otok Kuba se zravenskimi otoki meri 118.233 kvadratnih kilometrov in šteje približno poldrugi milijon prebivalcev. Sedanji upor proti Španjci pa ni prvi, ampak ustaje so se ponavljale večkrat v zadnjih desetletjih. Že v letu 1851. se je uprl general Lopez, a podlegel je in moral je svoje početje poplačati smrtjo. Tudi poznejše ustaje so se ponesrečile, dasi so bile na skrivnem podpirane po Severni Ameriki. To pot pa, kakor kaže, so nasprotniki Španske prav blizu uresničenju svojih želja in utegne res priti do samostojnosti Kube, ako se sreča nenadejano ne obrne na stran španskega orožja. Tudi na Kubi prodira menda načelo bivšega predsednika zjedinenih držav, Monroe: Amerika Američanom!

Črnagora. V svojem članku „Slovani leta 1895.“ piše „Sl. S.“ o Črnigori: Črnagora nima strank in se drži v strani od škodljivih vplivov zunanjih držav; ona je v prijateljskih odnosih z drugimi državami... Letos je porabil knez čas za preosnovo črnogorske vojske in ruska ladija je pripeljala za to potrebnega orožja. Kmetijstvo in šolstvo se je tudi letos pospeševalo. Za književnost delujeta dva mesečnika in knez sam je zgled delavnega pisatelja-pesnika. V Črnigori ni še Židov; zato so pa toliko bolj v tujih službah, da ovajajo kneza. No, on je miren in če treba, jo tudi oficijozom zasoli, da morajo molčati.

Homatije na Vstoku. Iz Carjagrada je došlo poročilo, ki se ne glasi baš nadobudno za turško vlado, v kolikor se dostaje prizadevanja Turčije za udušenje ustaje v azijskih pokrajinah. Omenjeno poročilo pravi namreč, da so ustaši v Zeitunu popolnili živež in streljivo za več mesecev. Na drugi strani pa ovira napredovanje turške vojske obilen sneg, ki je zapadel.

V Urfi, Biredžiku in po drugih krajih so storili turški vojaki te dni posebne grozovitosti; poklali so baje do 3000 ljudi. — Tudi v pristaniškem mestu Čizme so zasledili zaroto Turkov proti kristijanom, toda oblasti so preprečile, da ni prišlo do prelivanja krvi.

Turški sultan ruskemu carju za novo leto. Sultan Abdul Hamid odpošlje ruskemu carju za novo leto dragocenih daril. Tu je v prvi vrsti dijamanten navraten okras, vreden 35.000 turških lir (namenjen carici), potem z dijamanti posuta škatljica za zavitke, vredna 10.000 turških lir. Tretje darilo je krščanska, dragocena relikvija: košček lesa od križa, na katerem je Kristus trpel in umrl. Ta darila ponese carju v Peterburg pod-admiral Arif paša. Pašo bode spremljal tolmač od ruskega odposlanstva.

Italija v Afriki. Iz Afrike ničesar posebnega. Italijanski listi se pa jeze na francozke in ruske liste, ker le-ti menda molče o ital. „zmagah“, kojih dosedaj ni bilo; oficijozno poročilo iz Rima pa trdi, da sedaj se ni ničesar več bati od Menelika ter da vsa italijanska javnost zahteva, naj Baratieri hitro porabi ta ugodni trenotek in naj temeljito napade Menelika, šoance in vse, kar mu pride na pot. Zmaga je seveda gotova, kajti Italijani so dosedaj zmagovali vsikdar in povsodi, izvzemši seveda one nesrečne slučaje, ko so bili — tepeni. Mnogi pa trde — to so seveda sami zlobni jeziki —, da so imeli Italijani že mnogo takih nesrečnih „slučajev“. Sedaj so torej zopet — ako smemo soditi po današnjih rimskih poročilih — jako bojeviti. Dokler ima vrat v zanjki, joče ti, da se Bogu usmili, kakor hitro pa je glava nekoliko iz zanjke, pa ti postaje — predrzen.

Vrenje v južni Afriki. Radi poraza, ki ga je doživel ugled Anglije v republiki transvalski, in radi dejstva, da se je Nemčija postavila odločno na stran republike, navstalo je v Londonu veliko ogorčenje proti Nemcem. Angleški mornarji žalijo in pretepajo nemške mornarje, kjer le morejo. Tudi ubili so dva mornarja. Celó v gledališču je neki igralec namignil, kako se nemški cesar meša v zadeve drugih, čemur je sledil velikansk aplavz po vsem gledališču.

Za danes bodi še omenjena vest, ki jo donša „Kölnische Zeitung“, da jedna evropskih vlasti hoče predlagati konferenco vseh vlasti, v kateri naj bi se zagotovil značaj nevtralnosti za republiko transvalsko.

Različne vesti.

Imenovanja pri poštni upravi. Trgovinski minister je imenoval poštним komisarjem koncipista dr. Oskarja Weithnerja v Gradcu za Trst; poštնima koncipistoma pa Cira Paola v Trstu za Inomost in dr. Emilijana Jeronitsa v Trstu.

† **Henrik Matcovich.** Predsinočnem umrl je po kratki bolezni glavni urednik lista „Il Mattino“, Henrik Matcovich (Matkevič), 59 let star. Pokojnik je bil rodom iz Tiesnega v Dalmaciji. V Trst došel je leta 1858. Posvetil se je časnikarstvu z vso svojo dušo in bil je res jako nadarjen mož, izvrsten žurnalst podvzetan duh. Leta 1860. šel je v Italijo med Garibaldince. Pozneje je osnoval več listov v Dalmaciji, v Italiji, v Trstu pa „Indipendente“ in slednjič „Il Mattino“. Poslednji list je prodal, kakor obče znano, še-le pred kratkim zvezi tržaških bogatašev, toda ostal je njega glavni urednik. Henrika Matcovicha morali smo smatrati na časnikarskem polju kot svojega najrditejšega, najnevarnejšega nasprotnika. Ob odprtem grobu tega prvaka-boritelja za italijanstvo Trsta, pa naj potibnejo vsa nasprotstva. Večni mir in pokoj bodi njegovi duši!

Pogreb dra. Klaića. Sprevod do parnika v Zadru je bil veličasten. Udeležili so se ga vsi javni funkcionarji in nebrojno deputacij iz vse Dalmacije. Na krsto so položili več sto vencev. Na pomolu sta govorila dr. Ivčević v imenu deželnega odbora in posl. Borčić v imenu hrvatsk oslovenskega kluba. Istotako sijajen je bil pogreb v Dubrovniku. Udeležba je bila tudi tam ogromna. Pogreba so se udeležile civilne in vojaške oblasti.

Kdo izživlje? Tudi konservativni „Il Amico“ se bavi s predstoječim zasedanjem deželnega zbora istrskega. Toda čujte, kako! „Uradnim potom — tako uvaja svoje trditve — se hoče dajati krivo Italijanom vsikdar, in povsod, kakor da dež. zbor ne bi smel biti izraz javne volje, manifestacija naših želja, ampak le odobravanje pogreškov, ki jih delajo zgoraj. Zahtevali so po takem od nas, kar je nemogoče. In ker smo zapeli čisto in

polno resnico, zgodilo se je, kar se je zgodilo. Zapomni jo naj si, da vsi Slovani tega sveta ne premene nikdar Italijanov istrskih“.

Potem očita slovanski manjšini, da zanemarja koristi ljudstva, da tira obstrukcizem itd. itd.

Na to poslednje očitaje nočemo reagovati; naši poslanci bodo lahko dajali odgovor za svoje postopanje: pred svojo vestjo, pred volilci in pred avstrijskimi zakoni, kojih menda ne poznajo pri „Il Amico“. Pač pa vprašamo njegovo ekscelenco, g. grofa Badenija, kaj pravi k temu, da celó konservativni italijanski listi še vspodbujajo italijansko večino k nadaljevanju nezakonitosti, radi katerih je Njeg. Veličanstvo kaznovalo prejšnji deželni zbor?! Ali ni to hujskanje, ako trdi konservativni list, da je bilo ono, radi česar je bil razpuščen prejšnji deželni zbor — gola in polna resnica?! Grožnje, huronsko kričanje, zasramovanje manjšine, skrajna nestrpnost, vse to se imenuje pri „konservativnem“ listu — prepevanje resnice. In ali ne znači žaljenja vlade, ako se jej očita, da je nasvetovala razpuščenje zbornice samo iz tega vzroka, ker je ista govorila resnico?! Ekscelenca, kdo hujska?! In tako pišejo takozvani konservativci — česa nam je pričakovati še-le od radikalcev?!

Rotšild v Trstu. Pred tremi dnevi dospel je v Trst baron Nataniel Rotšild, nastanivši se v hôtelu „de la Ville“. Dunajski milijonar skuša v tržaškem pristanišču svojo prekrasno jahto „Veglia“ in pa moštvo, katero je bil najel za svojo jahto. Pravijo, da je baron jako zadovoljen toliko z ladjo, kolikor z moštvom. Bržkone napravi baron Rotšild s svojo jahto izlet proti jugu.

Cesar Viljelm II. v Budimpešti? Nekateri ogerski listi javljajo, da nemški cesar obišče ogerske milenijske razstavo. Tem povodom da se cesar Viljelm sestane s kraljevsko dvojico romunsko.

Sežanski ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda so darovali sledeči: Obdarovani s knjižico „Čuvajmo svoje prastarine“ daroval g. dr. Ostertag 80 stot., g. Kosovelj 1 K., ga. Beniger, gđc. Lorej Tomaj po 20 stot., g. Nadoslav Pirjevec pri igri 84 stot., za odkupnino novoletnih voščil g. Sušaski 1 K., za zgubljeno stavo gosp. Fran Seražin iz Tomaja 40 stot., ta mali „Fut“, 40 stot., Milena in Maša po 40 stot.

Vabilo k veselici, katero prireai „Narodna čitalnica“ v Dekanih dne 12. januarja 1896. — Vspored: 1. „Naprej“, godba. 2. Volarič: „V zvečer“, zbor z barironom solo. 3. Govor o kmetijskih zadrugah. 4. Godba. 5. Gregorčič: „Hajdukova oporoka“, deklamacija. 6. Hajdrih: „Cerkvica“, četverospjev. 7. Godba. 8. „Denar“, šaljivoresen govor. 9. Zajc: „Poputnica hrvatskog doma“, zbor. 10. Godba. 11. Srečkanje na 5 dobitkov. 12. Po polurnem odmoru ples. Ustopnina k besedi 20 nč., k plesu za moške 40, za ženske 30 nč. Srečke za dobitke po 10, sedeži 10 nč. Začetek točno ob 4. uri popoldne.

K obilni udeležbi uljudno vabi ODBOR.

Preiskava. Včeraj so vsled naloga tržaške policije razni policijski organi pod vodstvom nadzornika Nučiča vršili preiskavo na dvorišču hiše št. 6. v ulici Molino piccolo, v kateri hiši je bil vratar oni Semrajc, ki je, kakor znano, zaprt zaradi ponarejanja denarja. Policijski organi dali so dvigniti tlak na raznih krajih dvorišča, preiskali so zidovje, toda našli niso ničesar, kar bi bilo v zvezi s ponarejanjem denarja.

Marija Butkovič, lastnica gostilne „All' Elefante“ v ulici Rossetti hšt. 2, katera si je zavdala s karbolno kislino, kakor smo omenili na kratko že v poslednjem izdanju, je sedaj v jako slabem zdravstvenem stanju. Ne more spregovoriti niti besedice več. Doznali smo, da je bil vzrok strašne razburjenosti gostilničarke ta, ker ji posel ni šel nič kaj sijajno. Gostilno je dala policija zapreti. Marija Butkovič je rodom iz Kostanjevice.

Tiz ponesrečil. Občeznani policijski oficijal g. Tiz je predsinočnem, vrnivši se domov, odložil svoj revolver, katerega je imel pri sebi. Po naključju padel mu je revolver iz rok in se izprožil. Na vso srečo pa je kroglja ranila oficijala le na lahko. V par dneh bode ta spretni policijski uradnik bržkone mogel zopet nastopiti svojo službo.

Poskušen samomor v baziliki sv. Petra. Iz Rima poročajo dne 7. t. m.: Danes zjutraj je nepoznan mož dolgo časa klečal in molil v baziliki

av. Petra pred kipom tega svetnika. H krati potegnil je britev iz žepa ter si prerezal grlo. Navzoči ljudje so mu iztrgali britev in ga prenesli v bližnjo bolnišnico pri sv. Duhu. Mož je ranjen na smrt; govoriti ne more. Pravijo, da je brezposeln, bivši sprevoznik pri družbi „omnibus“. Cerkev sv. Petra so takoj zaprli, toda posvetili so jo z nova še istega dne. V vatikanu je ta oskrnitev svetega Petra bazilike napravila zelo neprijeten utis.

P. S. Ta nesrečnejš je umrl še isto noč. Spoznali so v njem 55letnega bivšega sprevoznika pri družbi „omnibus“, Petra Celsija. Mož je bil že pred nekoliko meseci zaradi nesposobnosti odpuščen iz službe. Bržkone ga je gnala velika beda v smrt.

Kako Madjari opisujejo in pomadjarujejo medmurske Hrvate! O tem čitamo v „Obzoru“ to-le lepo črtico: Za madjarsko milenijsko razstavo namerujejo izdati knjigo „kroniko“ o vsaki madjarski županiji. Sestava take knjige poverjena je za zaladsko županijo nekemu Franu Gönözi. Isti riše in maže v „kroniko“, kako se medmurski Hrvatje čutijo Madjare, da zovejo Košuta „osvoboditeljem“ in „medmurskim odkupiteljem“. V tej knjigi je tudi pesem, ki proslavlja madjarsko krono in Košuta. Naj poskusijo naši čitatelji gibčnost svojega jezika, naučivši se to pesmico na pamet! Evo je:

Keresheted a magyar	Harom huszar vitte
Koronat hiaba!	Messzire, máshová,
Elvittek messzire	Eljen Kossuth Lajos!
Nagi Törökországba.	Eljen Magyarország!

Kaj to ne zveni lepo? Čudno je pa, da si „ultra Madjar“ Kossuth še ni dal prekrstiti svojega imena po madjarskem pravopisu!

Mačka obžrla otroka! V vasi Schivenoglia (Italija) je neka zakonska, ubožna dvojica ostavila svoje 15 dni staro dekletce samo v stanovanju, kajti oče šel je na delo, mati po opravkih. V tem je mačka skočila na posteljico, odgrizla otroku nos in mu požrla levo ličice. Vsakdo si more domišljati srce pretresujoči prizor, ko sta se stariša vrnila domov ter ugledala nežno svoje dete tako strašno razmesarjeno. Mati je malone zblaznela. Otrok umrje bržkone vled tega, ker je izgubil mnogo krvi.

Ženska vzgoja. Po božičnih praznikih objavil je nek nemški list to-le šalo: „Že par tednov pred Božičem vezla je moja žena ves božji dan, moja najstarejša hči je vezla, druga hči je vezla in najmlajša je tudi vezla. Nobena ni pletla nogavic, ali popravljala starih nogavic. Sedaj imam, Bogu bodi hvala, štiri pare krasno vezanih šlebeder, a niti jednega para nogavic!“

Sodnijsko. 28letni kmet Fran Seražin iz Komenskega okraja živel je v večnem prepiru s svojimi stariši in s svojo sestro. 15. novembra min. l. zvečer vrnili se je mladi Seražin pijan domov. Napadel je svojega očeta ter ga pretepel. Naslednji dan pomeril je z revolverjem na svojo mater, ki mu je očitala njegovo ravnanje, toda mati je pobegnila. Na to je prihitela njegova sestra. Razjarjeni kmet je ustrelil nanjo, a na vso srečo ni je zadel. Mladi Seražin se ji je zagrozil s smrtjo. Par dni pozneje pretepel je v Stambergovih gostilni postarnega kmeta Antona Gulina, ker ga je le-ta posvaril, da naj ne kaže vsakemu revolverja, ker nima (Seražin) dovoljenja za nošenje orožja. Zaradi teh nasilstev moral se je Fran Seražin predvčerajšnjem zagovarjati pred tržaškim deželnim sodiščem. Dobil je 10 mesecev ječe. — 40letni brezposeln, že večkrat kaznovani Matej Rundić iz Grobnika na Hrvatskem, dobil je zaradi tatvine 14 mesecev ječe. Rundić se je nedavno po noči vtihotapil v kabino poveljnika jadrnice „Filippo-Spalato“ kjer je pobral, kar je mogel, toda prijeli so ga, ko je hotel oditi s svojim plenom.

Policijsko. Organi Sv. Ivan-Vrdeljskega komisarijata pozapri so minolo noč 5 pouličnih kričacev, oni St. Jakobskega komisarijata pa 6 takih razgrajalcev. — Neki eleganten tujec, imenom I. M. Floris, ki se je, prišedši v Trst, nastanil v hotelu Delorme, kupil je pri tvrdki Davanzo & C. lepo žensko obleko, katera je stala 34 gld. 27 nvč. Tujec pa je mendo pozabil poravnati račun, kajti odpeljal se je v Benetke. Oškodovana tvrdka prijavila je stvar policiji. — 27letnega mešetarja Viktorija Gradeža iz Planine so zaprli zaradi goljufije. Mož je stanoval že nekaj dni v hotelu „Buon Pastore“, kjer je napravil 33 gld. dolga.

Ko so mu predložili račun in zahtevali poravnanje istega, izjavil je Gradež na kratko, da nima denarja. — Nepoznan tat ukradel je vratarju hiše št. 9 v ulici Majolica par čevljev in razno čevljarско orodje, vredno 8 gld. — 18letno „lahko-živno“ Alojzijo Ropretič iz Gorice, stanujočo v neki zloglasni hiši v ulici Campitelli, so zaprli, ker je baje ukradla služabnici Suzani Lavrič 6 gld. — 16letnega mizarskega vajenca Josipa Divjaka iz Motovuna deli so pod ključ, ker se je brez posla in imetka potikal po mestu, 60letnega Filipa Zenka iz Postojne pa radi tega, ker se je vrnil v Trst, dasi je bil že izgnan od tu.

Koledar. Danes (9.): Julijan in Bazilisa, mučenca. — Jutri (10.): Pavel, puščavnik; Agaton, papež. — Zadnji krajec. — Solnce izide ob 7. uri 45 min., zatoni ob 4. uri 30 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 1 stop., ob 2 pop. 6.5 stop. C.

Najnovejše vesti.

Trst 8. Deželni glavar dr. Pitteri je v svojem otvoritvenem govoru v deželnem zboru tržaškem hvalil z jedne strani neumorno delovanje poslancev, z druge pa se je tožil, da je tržaška mestna pokrajina menda najnesrečnejša izmed vseh dežel krone, ker vlada molči na sklepe tega deželnega zbora. — Vladni zastopnik je zagotovil podporo vlade, kadar bodo to zahtevali utemeljeni interesi mestne pokrajine. (Poblize priobčimo v današnjem večernem izdanju. Ur.)

Poreč 8. (Izv. brzojavno poročilo „Edinosti“.) Otvorjenje deželnega zbora istrskega vršilo se je v navzočnosti cesarskega namestnika in 28 poslancev. Namestnik je v daljšem govoru predstavil deželnega glavarja in njegovega namestnika, označivši nalogo predstojčega zasedanja. Proti koncu je namestnik pozdravil zbornico tudi povse kratkim hrvatskim govorom ter prečital formulo svečane obljube samo v italijanskem jeziku, okrajni glavar pa v hrvatskem jeziku. Zatem je deželni glavar prečital svoj nastopni govor le v italijanskem jeziku, naglašuj, da mu je program njegova prošlost, in naglašuj, potrebe italijanskega kakor razpravnega jezika. Večina je pri tem odobraval, manjšina pa protestovala. Konečno je pozval zbornico, da zakliče trikratni „Evviva“ Njegovemu Veličanstvu. Manjina je vskliknila navdušeno „živio“. Deželnega glavarja namestnik izustil je svoj pozdravni govor hrvatski. Večina in galerija sti prigovarjali in ropotali. Pomirili sti se še le potem, ko je isto opetoval italijanski, naglašujoč potrebo ravnopravnosti in nepristranosti na predsedniški stolici. Predsednik je pozval poslance, da polože svečano obljubo. Členi manjšine so prečitali formulo v hrvatskem jeziku med silnim ropotom v zbornici in na galeriji in ob prigovarjanju predsednika. Predsednik je prečital cesarsko odločbo o razveljavljenju sklepa zadnjega zasedanja gledé razpravnega jezika. Vsi so molčali. Posl. De Franceschi je prečital protest proti hrvatskemu nagovoru namestnika deželnega glavarja raz predsedniško stolico. Večina in galerija sti odobraval. Spinčić, odgovarjajoč De Franceschiju, je protestiral proti izključno italijanskemu nagovoru predsednika. Poslednji je govorniku pretrgal besedo, pri čemer sti ropotali večina in galerija. Predsednik je branil govoriti Spinčiću. Med splošnim vrvenjem zaključil je predsednik današnjo in prijavil jutranjo sejo. (Kdo izzivlje? Op. stavčeva.)

Dunaj 8. Otvoritev deželnega zbora dalmatinskega, ki bi se imela vršiti dne 11. t. m., odložena je na 23. t. m.

Trgovinske brzojavke.

Budimpešta. Pšenica za jo-en 7.11 7.12 Pšenica za spomlad 1896 6.89 — do 6.93. Oves za jesen — — — Rž za spomlad 6.20 — 6.22 Koroza za oktober — — — maj-juni 1896 4.43 — 4.45 Pšenica nova od 1. t. m. 6.95 — 7.05 od 79 kil. f. 7.10 — od 80 kil. f. 7.05 — 7.15 od 81 kil. f. 7.15 — 7.25 od 82 kil. for. 7.25 — 7.30 — leden 5.80 — 5.85 prosa 5.40 — 5.75 rž nova 6.80 — 6.90 Pšenica mirneje, prodaja 9000 met. st., kupci rezervirani, cena utegne pasti Vreme: orzlo. Praga. Nem. nov. stavkor f. 13.87. — — — za ma 14.30. Oktober-december. 13.90

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in carino vred odpošiljatev precej f. 31.50. Con cassa 32.25 32.50 Četvrti 33.25 33.50 V glavah (sodih) 33.50 — 34. — jako stalno Havre. Kava Santos good average za januar 87.75 za, maj 83.25. Hamburg. Santos good average za januar 70.25 za, mare 69.50 za maj 68. —

Dunajska borza 8. januarja 1896

	danes	včeraj
Drjavni dolg v papirju	99.90	100. —
Avstrijska renta v srebru	100.50	100.20
Avstrijska renta v zlatu	121.90	121.10
„ „ v kronah	98.95	100. —
Kreditne akcije	359.25	358.50
London 10 let.	121.45	121.35
Napoleoni	9.61 1/2	9.60 1/2
20 mark	11.85	11.85
100 italj. lir	44.15	44.05

ŽELEZNIŠKI VOZNI RED.

a) Južna železnica (Postaja južne železnice.)

Od dne 1. decembra 1895.

ODHOD:

7.50 predp.	brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.25 „	brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9. — „	omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.
9.55 „	poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.
12.10 popol.	omnibus v Kormin.
4.40 „	omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.20 „	poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8. — „	brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko — Gorice in Korminom.
8.10 „	mešani vlak do Murzuschlaga.
8.45 „	mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.

DOHOD:

6.48 predp.	mešani vlak iz Murzuschlaga, Beljaka, itd.
7.30 „	mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.
8.40 „	brzovlak iz Kormina,
9.25 „	brzovlak z Dunaja.
10.20 „	poštni vlak z Dunaja, zveza z Reko.
10.35 „	brzovlak iz Rima, Benetk.
11.19 „	omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.
5.40 popol.	poštni vlak z Dunaja.
7.38 „	omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežine.
8.51 „	brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine; — z Dunaja zveza z Reko.

b) Drjavna železnica. (Postaja pri sv. Andreju)

Od dne 15. septembra 1895.

ODHOD:

6.30 predp.	v Herpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak.
8.35 „	v Herpelje, Rovinj, Pulj.
4.40 „	v Herpelje, Divačo in Pulj.
7.30 „	brzovlak v Pulj, Divačo, Beljak na Dunaj.

Lokalna vlaka ob praznikih:

2.20 popol.	v Divačo
4.19 „	v Boršt.

DOHOD:

8.05 predp.	iz Herpelj.
9.50 „	iz Pulja, Rovinja.
11.15 „	iz Herpelja, Ljubljane, Dunaja.
7.05 popol.	iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Ljubljane, Divačo.
9.45 „	brzovlak iz Pulja, Rovinja.

Lokalna vlaka ob praznikih:

7.29 popol.	iz Boršta.
9.35 „	iz Divače.

Josip Pizzarello

mehanič

izvršuje vsakršne poprave živalnih strojev in dvokoles. Prodaja nove in rablj. živalne stroje in dvokolesa.

Vin Madonna del mare št. 4, vhod via Fontanone, vátice 2. h t. 1

Liniment. Capsici comp.

s sidrom

iz Richterjeve lekarne v Pragi.

priporočano izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 40 nvč., 70 nvč. in 1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se blagovoljno to splošno pri-
ljubljeno domače sredstvo za kratko kot

Richterjev liniment s „sidrom“

ter naj se previdnostno vsprejmejo le take steklene kot pristne, ki imajo znano varstveno znamko „sidro“.

Richterjeva lekarna

„Pri zlatem levu“ v Pragi.

Richterjev

LINIMENT S SIDROM

je dobro domače sredstvo.

Dobiva se po vseh lekarnah.

